Η χριστιανική αγάπη (Αγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 19 Μαΐου, 2014

Ὁ Κύριος εἶπε: ***«Ὅπου εἶναι συναγμένοι δύο ἤ τρεῖς στό ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι κι ἐγώ ἀνάμεσά τους» (Ματθ. 18, 20).*** Ὥστε, λοιπόν, δέν βρίσκονται δύο-τρεῖς ἑνωμένοι στό ὄνομά Του; Βρίσκονται, ἀλλά σπάνια. Ἄλλωστε δέν μιλάει γιά μιάν ἁπλή τοπική σύναξη καί ἕνωση ἀνθρώπων. Δέν ζητάει μόνο αὐτό. Θέλει, μαζί μέ τήν ἕνωση, νά ὑπάρχουν στούς συναγμένους καί οἱ ἄλλες ἀρετές. Μ' αὐτά τά λόγια, δηλαδή, θέλει νά πεῖ: «Ἄν κάποιος θά ἔχει Ἐμένα σάν βάση καί προϋπόθεση τῆς ἀγάπης του στόν πλησίον, καί μαζί μ' αὐτήν τήν ἀγάπη ἔχει καί τίς ἄλλες ἀρετές, τότε θά εἶμαι μαζί του». Τώρα, ὅμως οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἔχουν ἄλλα κίνητρα. Δέν βασίζουν στόν Χριστό τήν ἀγάπη τους. Ὁ ἕνας ἀγαπάει κάποιον, γιατί κι ἐκεῖνος τοῦ δείχνει ἀγάπη· ὁ ἄλλος ἀγαπάει ἐκεῖνον πού τόν τίμησε· καί ὁ ἄλλος ἀγαπάει ἐκεῖνον πού τοῦ φάνηκε χρήσιμος σέ μιάν ὑπόθεσή του. Εἶναι δύσκολο νά βρεῖς κάποιον πού ν' ἀγαπάει τόν πλησίον μόνο γιά χάρη τοῦ Χριστοῦ, γιατί σύνδεσμος τῶν ἀνθρώπων εἶναι συνήθως τά ὑλικά συμφέροντα. Μιά ἀγάπη, ὅμως, μέ τέτοια ἐλατήρια, εἶναι χλιαρή καί πρόσκαιρη. Μέ τό παραμικρό πρόβλημα -ὑβριστικό λόγο, χρηματική ζημιά, ζήλεια, φιλοδοξία ἤ κάτι ἄλλο παρόμοιο- ἡ ἀγάπη αὐτή, πού δέν ἔχει θεμέλιο πνευματικό, διαλύεται.

Ἀπεναντίας, ἡ ἀγάπη πού ἔχει αἰτία καί θεμέλιο τόν Χριστό, εἶναι σταθερή καί ἀκατάλυτη. Τίποτα δέν μπορεῖ νά τήν διαλύσει, οὔτε συκοφαντίες, οὔτε κίνδυνοι, οὔτε καί ἀπειλή θανάτου ἀκόμα. Ἐκεῖνος πού ἔχει τήν χριστιανική ἀγάπη, ὅσα δυσάρεστα κι ἄν πάθει ἀπό ἕναν ἄνθρωπο, δέν παύει νά τόν ἀγαπάει· γιατί δέν ἐπηρεάζεται ἀπό τά ὅποια παθήματά του, ἀλλά ἐμπνέεται ἀπό τήν Ἀγάπη, τόν Χριστό. Γι' αὐτό καί ἡ χριστιανική ἀγάπη, ὅπως ἔλεγε ὁ Παῦλος, ποτέ δέν ξεπέφτει.

Καί τί μπορεῖς, ἀλήθεια, νά ἐπικαλεστεῖς ὡς αἰτία, γιά νά πάψεις ν' ἀγαπᾶς τόν συνάνθρωπό σου;Τό ὅτι, ἐνῶ ἐσύ τόν τιμοῦσες, αὐτός σ' ἔβρισε; Ἤ τό ὅτι, ἐνῶ ἐσύ τόν εὐεργέτησες, αὐτός θέλησε νά σέ βλάψει; Μά ἄν τόν ἀγαπᾶς γιά τόν Χριστό, αὐτές οἱ αἰτίες θά σέ κάνουν ὄχι νά τόν μισήσεις, ἀλλά νά τόν ἀγαπήσεις περισσότερο. Γιατί ὅλα ὅσα καταργοῦν τήν συνηθισμένη συμφεροντολογική ἀγάπη, δυναμώνουν τήν χριστιανική ἀγάπη. Πῶς; Πρῶτον, ἐπειδή ὅποιος σοῦ φέρεται ἐχθρικά, σοῦ ἐξασφαλίζει ἀμοιβή ἀπό τόν Θεό· καί δεύτερον, ἐπειδή αὐτός, ὡς πνευματικά ἄρρωστος, χρειάζεται τήν συμπάθεια καί τήν συμπαράστασή σου.

Ἔτσι, λοιπόν, ὅποιος ἔχει ἀληθινή ἀγάπη, ἐξακολουθεῖ ν' ἀγαπάει τόν πλησίον, εἴτε

αὐτός τόν μισεῖ, εἴτε τόν βρίζει, εἴτε τόν ἀπειλεῖ, μέ τήν ἱκανοποίηση ὅτι ἀγαπάει γιά τόν Χριστό, ἀλλά καί μιμεῖται τόν Χριστό, πού τέτοιαν ἀγάπη ἔδειξε στούς ἐχθρούς Του. Ὄχι μόνο θυσιάστηκε γιά κείνους πού Τόν μίσησαν καί Τόν σταύρωσαν, μά καί παρακαλοῦσε τόν Πατέρα Του νά τούς συγχωρέσει: «Πατέρα, συγχώρεσέ τους, δέν ξέρουν τί κάνουν» (Λουκ. 23, 34).

Ἡ ἀγάπη, ἐπίσης, δέν ξέρει τί θά πεῖ συμφέρον. Γι’ αὐτό ὁ Παῦλος μᾶς συμβουλεύει: «Κανείς νά μήν ἐπιδιώκει ὅ,τι βολεύει τόν ἴδιο, ἀλλά ὅ,τι βοηθάει τόν ἄλλον» (Α΄ Κορ. 10, 24). Μά οὔτε καί ἡ ζήλεια γνωρίζει ἀγάπη, γιατί ὅποιος ἀγαπάει ἀληθινά, θεωρεῖ τά καλά τοῦ πλησίον σάν δικά του. Ἔτσι ἡ ἀγάπη σιγά-σιγά μεταβάλλει τόν ἄνθρωπο σέ ἄγγελο. Ἀφοῦ τόν ἀπαλλάξει ἀπό τόν θυμό, τόν φθόνο καί κάθε ἄλλο τυραννικό πάθος, τόν βγάζει ἀπό τήν ἀνθρώπινη φυσική κατάσταση καί τόν εἰσάγει στήν κατάσταση τῆς ἀγγελικῆς ἀπάθειας.

Πῶς γεννιέται, ὅμως μέσα στή ψυχή τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀγάπη; Ἡ ἀγάπη εἶναι καρπός τῆς ἀρετῆς. Ἀλλά καί ἡ ἀγάπη, μέ τήν σειρά της, γεννάει τήν ἀρετή. Καί νά πῶς γίνεται αὐτό: Ὁ ἐνάρετος δέν προτιμάει τά χρήματα ἀπό τήν ἀγάπη στόν συνάνθρωπό του. Δέν εἶναι μνησίκακος. Δέν εἶναι ἄδικος. Δέν εἶναι κακολόγος. Ὅλα τά ὑπομένει μέ ψυχική γενναιότητα. Ἀπ’ αὐτά προέρχεται ἡ ἀγάπη. Τό ὅτι ἀπό τήν ἀρετή γεννιέται ἡ ἀγάπη, τό φανερώνουν τά λόγια του Κυρίου: «Ὅταν θά πληθύνει ἡ κακία, θά ψυχρανθεῖ ἡ ἀγάπη» (Ματθ. 24, 12). Καί τό ὅτι ἀπό τήν ἀγάπη πάλι γεννιέται ἡ ἀρετή, τό φανερώνουν τά λόγια του Παύλου: «Ὅποιος ἀγαπάει τόν ἄλλο, ἔχει τηρήσει τό σύνολο τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. 13, 8). Ὅποιος ἔχει τό ἕνα, ὁπωσδήποτε θά ἔχει καί τό ἄλλο. Καί ἀντίθετα: Ὅποιος δέν ἀγαπάπει, θά κάνει καί τό κακό· καί ὅποιος κάνει τό κακό, δέν ἀγαπάει. Τήν ἀγάπη, ἑπομένως, ἄς προσπαθήσουμε ν’ ἀποκτήσουμε, γιατί εἶναι ἕνα φρούριο, πού μᾶς προφυλάσσει ἀπό κάθε κακό.

Ὁ ἀπόστολος δέν εἶπε ἁπλᾶ «ἀγαπᾶτε», ἀλλά «ἐπιδιώκετε τήν ἀγάπη» (Α΄ Κορ. 14, 1), καθώς ἀπαιτεῖται μεγάλος ἀγώνας γιά νά τήν ἀποκτήσουμε. Ἡ ἀγάπη τρέχει γοργά κι ἐξαφανίζεται, γιατί πολλά πράγματα τοῦ κόσμου τούτου τήν καταστρέφουν. Ἄς τήν ἐπιδιώκουμε, ἄς τρέχουμε συνεχῶς ἀπό πίσω της, γιά νά τήν συλλάβουμε, πρίν προφτάσει νά μᾶς φύγει.

Ὁ Παῦλος μᾶς ἀναφέρει καί τούς λόγους, γιά τούς ὁποίους πρέπει ν ἀγαπᾶμε ὁ ἕνας τόν ἄλλο, λέγοντας: «Νά δείχνετε μέ στοργή τήν ἀδελφική ἀγάπη σας γιά τούς ἄλλους» (Ρωμ. 12, 10). Θέλει νά πεῖ: Εἶστε ἀδέλφια, καί γι’ αὐτό πρέπει νά ἔχετε ἀγάπη ἀδελφική μεταξύ σας. Αὐτό εἶπε καί ὁ Μωυσῆς στούς Ἑβραίους ἐκείνους, πού φιλονικοῦσαν στήν Αἴγυπτο: «Γιατί μαλώνετε; Ἀδέλφια εἶστε» (πρβλ. Ἐξ. 2, 13). Ἀξιοπαρατήρητο εἶναι τό ὅτι ὁ ἀπόστολος, ἐνῶ συμβουλεύει στοργή καί ἀγάπη ἀδελφική ὁ ἕνας στόν ἄλλον, ὅταν ἀναφέρεται στίς σχέσεις τῶν χριστιανῶν μέ τούς ἄπιστους, λέει κάτι διαφορετικό: «Ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπό σᾶς, νά ζεῖτε εἰρηνικά μέ

ὅλους τους ἀνθρώπους» (Ρωμ. 12, 18). Στήν περίπτωση τῶν ἀπίστων, δηλαδή, ζητάει νά μή φιλονικοῦμε, ἐνῶ στήν περίπτωση τῶν ἀδελφῶν μας χριστιανῶν ζητάει ἐπιπλέον στοργή, φιλαδελφία, ἀγάπη εἰλικρινῆ καί ἀνυπόκριτη, ἀγάπη θερμή καί μόνιμη.

Πῶς, ὅμως, θά εἶναι μόνιμη ἡ ἀγάπη; Μᾶς τό ὑποδεικνύει καί αὐτό ὁ ἀπόστολος, λέγοντας: «Να συναγωνίζεστε ποιός θά τιμήσει περισσότερο τόν ἄλλο» (Ρωμ. 12, 10). Μ αὐτόν τόν τρόπο καί δημιουργεῖται ἡ ἀγάπη καί μόνιμα παραμένει. Γιατί, στ' ἀλήθεια, δέν ὑπάρχει καλύτερο μέσο γιά τήν διατήρηση τῆς ἀγάπης, ὅσο τό νά παραχωροῦμε στόν ἄλλον τά πρωτεῖα τῆς τιμῆς. Ἔτσι καί ἡ ἀγάπη γίνεται ζωηρή καί ἡ ἀλληλοεκτίμηση βαθειά.

Πέρα ἀπό τήν τιμή, χρειάζεται ἀκόμα νά δείχνουμε ἐνδιαφέρον γιά τά προβλήματα τοῦ ἄλλου, γιατί ὁ συνδυασμός τῆς τιμῆς μέ τό ἐνδιαφέρον δημιουργεῖ τήν πιό θερμή ἀγάπη. Δέν φτάνει ν' ἀγαπᾶμε μόνο μέ τήν καρδιά, ἀλλά εἶναι ἀπαραίτητα κι αὐτά τά δυό, τιμή καί ἐνδιαφέρον, πού εἶναι τῆς ἀγάπης ἐκδηλώσεις, ἀλλά συνάμα καί προϋποθέσεις. Γεννιοῦνται ἀπό τήν ἀγάπη, ἀλλά καί γεννοῦν ἀγάπη.

Πρέπει νά γνωρίζουμε πώς ἡ ἀγάπη δέν εἶναι κάτι τό προαιρετικό. Εἶναι ὑποχρέωση. Ὀφείλεις ν' ἀγαπᾶς τόν ἀδελφό σου, τόσο γιατί εἶστε μέλος ὁ ἕνας του ἄλλου. Ἄν λείψει ἡ ἀγάπη, ἔρχεται ἡ καταστροφή.

Ὀφείλεις, ὅμως, ν' ἀγαπᾶς τόν ἀδελφό σου καί γιά ἕναν ἄλλον λόγο: Γιατί ἔχεις κέρδος καί ὠφέλεια, ἀφοῦ μέ τήν ἀγάπη τηρεῖς ὅλο τόν νόμο τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὁ ἀδελφός, πού ἀγαπᾶς, γίνεται εὐεργέτης σου. Καί πράγματι, «τό μή μοιχεύσεις, μή φονεύσεις, μήν κλέψεις, μήν ἐπιθυμήσεις καί ὅλες γενικά οἱ ἐντολές συνοψίζονται σέ τούτην τήν μία, τό ν' ἀγαπήσεις τόν πλησίον σου σάν τόν ἑαυτό σου» (Ρωμ. 13, 9).

Καί ὁ ἴδιος ὁ Χριστός βεβαίωσε, ὅτι ὅλος ὁ νόμος καί ἡ διδασκαλία τῶν προφητῶν συνοψίζονται στήν ἀγάπη (Ματθ. 22, 40). Καί κοίτα πόσο ψηλά τήν ἔβαλε: Καθόρισε δύο ἐντολές ἀγάπης καί τά ὅρια τῆς καθεμιᾶς. Ἡ πρώτη, εἶπε, εἶναι τό ν' ἀγαπᾶς τόν Κύριο, τόν Θεό σου· καί ἡ δεύτερη, τό ἴδιο σπουδαία, εἶναι τό ν' ἀγαπᾶς τόν πλησίον σου ὅπως τόν ἑαυτό σου (Ματθ. 22, 37-39). Τί μπορεῖ νά φτάσει τήν φιλανθρωπία καί τήν καλωσύνη τοῦ Χριστοῦ! Τήν ἀγάπη σ' Αὐτόν, μολονότι εἴμαστε ἀνυπολόγιστα κατώτεροί Του, τήν ἐξισώνει μέ τήν ἀγάπη στόν συνάνθρωπό μας. Γι' αὐτό καί τά ὅρια τῶν δύο αὐτῶν ἐντολῶν ἀγάπης σχεδόν ταυτίζονται. Γιά τήν πρώτη, στόν Θεό, εἶπε «μ' ὅλη τήν καρδιά σου καί μ' ὅλη τήν ψυχή σου» (Ματθ. 22, 37)· καί γιά τήν δεύτερη, στόν πλησίον, εἶπε «ὅπως τόν ἑαυτό σου» (Ματθ. 22, 39). Καί εἶναι αὐτονόητο, ὅτι χωρίς τήν δεύτερη δέν ὠφελεῖ καθόλου ἡ πρώτη. Ἄλλωστε, ὅπως λέει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, «ἄν κάποιος πεῖ πώς ἀγαπάει τόν Θεό, μισεῖ ὅμως τόν ἀδελφό του, εἶναι ψεύτης. Ὅποιος ἀγαπάει τόν Θεό, πρέπει ν' ἀγαπάει καί τόν ἀδελφό του» (Α΄ Ἰω. 4, 20-21).

Ὅποιος ἔχει ἀγάπη, δέν κάνει κακό στόν πλησίον. Ἀφοῦ ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ ἐκπλήρωση ὅλων τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, ἔχει δύο πλεονεκτήματα, τήν ἀποφυγή τοῦ κακοῦ ἀπό τήν μιά καί τήν ἐπιτέλεση τοῦ καλοῦ ἀπό τήν ἄλλη. Καί ἐκπλήρωση ὅλων τῶν ἐντολῶν ὀνομάζεται, ὄχι μόνο γιατί ἀποτελεῖ σύνοψη ὅλων τῶν χριστιανικῶν καθηκόντων μας, ἀλλά καί γιατί κάνει εὔκολη τήν ἐκπλήρωσή τους.

Ἡ ἀγάπη ἀποτελεῖ χρέος, πού μένει πάντα ἀνεξόφλητο. Ὅσο ἐργαζόμαστε γιά τήν ἀπόδοσή του, τόσο αὐτό αὐξάνεται. Ὅταν πρόκειται γιά ὀφειλές χρημάτων, θαυμάζουμε ὅσους δέν ἔχουν χρέη, ἐνῶ, ὅταν πρόκειται γιά τήν ὀφειλή τῆς ἀγάπης, καλοτυχίζουμε ἐκείνους πού χρωστᾶνε πολλά. Γι’ αὐτό καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει: «Μήν ἀφήνετε κανένα χρέος σέ κανέναν, ἐκτός βέβαια ἀπό τήν ἀγάπη, πού τήν ὀφείλετε πάντοτε ὁ ἕνας στόν ἄλλο» (Ρωμ. 13, 8). Θέλει μ’ αὐτά τά λόγια νά μᾶς διδάξει, ὅτι τό χρέος τῆς ἀγάπης πρέπει πάντα νά τό ἐξοφλοῦμε καί συνάμα νά τό ὀφείλουμε. Ποτέ μάλιστα νά μήν πάψουμε νά τό ὀφείλουμε, ὅσο βρισκόμαστε σέ τούτην τήν ζωή. Γιατί **ὅσο βαρύ καί ἀβάσταχτο εἶναι τό νά χρωστάει κανείς χρήματα, ἄλλο τόσο ἀξιοκατάκριτο εἶναι τό νά μή χρωστάει ἀγάπη.** Ἡ ἀγάπη εἶναι ἕνα χρέος πού παραμένει, ὅπως εἶπα, πάντα ἀνεξόφλητο. Γιατί αὐτό τό χρέος εἶναι πού περισσότερο ἀπ’ ὁ,τιδήποτε ἄλλο συγκροτεῖ τήν ζωή μας καί μᾶς συνδέει στενότερα.

Κάθε καλή πράξη εἶναι τῆς ἀγάπης καρπός. Γι’ αὐτό ὁ Κύριος ἀναφέρθηκε πολλές φορές στήν ἀγάπη. **«Ἔτσι θά σᾶς ξεχωρίζουν ὅλοι πώς εἶστε μαθητές μου»,** εἶπε**, «ἄν ἔχετε ἀγάπη ὁ ἕνας γιά τόν ἄλλο»** (Ἰω. 13, 35).

Ὅπως σ’ ὅλη μας τήν ζωή τρέφουμε τό σῶμα μας, ἔτσι πρέπει καί ν’ ἀγαπᾶμε τούς συνανθρώπους μας, μέ περισσότερο μάλιστα ζῆλο ἀπ’ αὐτόν τῆς τροφοδοσίας τοῦ σώματος, γιατί ἡ ἀγάπη ὁδηγεῖ στήν αἰώνια ζωή καί δέν θά πάψει νά ὑπάρχει ποτέ.

Τήν ἀναγκαιότητα τῆς ἀγάπης τήν μαθαίνουμε ὄχι μόνο ἀπό τά λόγια του Θεοῦ, ἀλλά κι ἀπό τά ἔργα Του. Ἕνα τέτοιο μάθημα εἶναι ὁ τρόπος τῆς δημιουργίας μας. Ὁ Θεός, δημιουργώντας τόν πρῶτο ἄνθρωπο, καθόρισε νά προέλθουν ἀπ’ αὐτόν ὅλοι οἱ ἄλλοι, γιά νά θεωρούμαστε ὅλοι σάν ἕνας ἄνθρωπος καί νά συνδεόμαστε μέ τήν ἀγάπη. Τόν ἀγαπητικό σύνδεσμο ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἐπέβαλε σοφά μέ τίς συναλλαγές, πού ἀναγκαζόμαστε νά ἔχουμε μεταξύ μας. Γιατί ἔδωσε πλῆθος ἀγαθῶν στόν κόσμο, ὄχι ὅμως ὅλα παντοῦ, ἀλλά σέ κάθε χώρα ὁρισμένα εἴδη. Ἔτσι εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά ἐρχόμαστε σέ δοσοληψίες, δίνοντας ὅσα μᾶς περισσεύουν καί παίρνοντας ὅ,τι ἔχουμε ἀνάγκη, καί ν’ ἀγαπᾶμε τούς συνανθρώπους μας.

Τό ἴδιο ἔκανε ὁ Θεός καί σέ κάθε ἄνθρωπο ξεχωριστά. Δέν ἐπέτρεψε στόν καθέναν νά ἔχει ὅλες τίς γνώσεις, ἀλλά στόν ἕναν νά ἔχει γνώσεις ἰατρικῆς, στόν ἄλλον οἰκοδομικῆς, στόν ἄλλον κάποιας ἄλλης ἐπιστήμης ἤ τέχνης κ.ο.κ., γιά νά ἔχουμε ὁ ἕνας τήν ἀνάγκη τοῦ ἄλλου κι ἔτσι ν’ ἀγαπᾶμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον.

Τό ἴδιο γίνεται καί στά πνευματικά χαρίσματα, ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος: «Στόν ἕναν τό Ἅγιο Πνεῦμα δίνει τό χάρισμα νά μιλάει μέ θεϊκή σοφία, σ’ ἕναν ἄλλον νά μιλάει μέ θεϊκή γνώση, σ’ ἄλλον νά θεραπεύει ἀσθένειες, σ’ ἄλλον νά μιλάει διάφορα εἴδη γλωσσῶν καί σ’ ἄλλον νά ἐξηγεῖ αὐτές τίς γλῶσσες» (πρβλ. Α΄ Κορ. 12, 8-10).

Ἐπειδή, ὅμως, τίποτα δέν εἶναι ἀνώτερο ἀπό τήν ἀγάπη, τήν ἔβαλε πάνω ἀπ’ ὅλα, λέγοντας: ***«Ἄν μπορῶ νά λαλῶ ὅλες τίς γλῶσσες τῶν ἀνθρώπων, ἀκόμα καί τῶν ἀγγέλων, ἀλλά δέν ἔχω ἀγάπη γιά τούς ἄλλους, τά λόγια μου ἀκούγονται σάν ἦχος χάλκινης καμπάνας ἤ σάν κυμβάλου ἀλαλαγμός. Κι ἄν ἔχω τῆς προφητείας τό χάρισμα καί κατέχω ὅλα τά μυστήρια καί ὅλη τήν γνώση, κι ἄν ἔχω ἀκόμα ὅλη τήν πίστη, ἔτσι πού νά μετακινῶ βουνά, ἀλλά δέν ἔχω ἀγάπη, εἶμαι ἕνα τίποτα»*** (Α΄ Κόρ.13, 1-2). Καί δέν στάθηκε ὡς ἐδῶ, ἀλλά πρόσθεσε ὅτι κι αὐτός ὁ θάνατος γιά τήν πίστη εἶναι ἀνώφελος, ἄν λείπει ἡ ἀγάπη (Α΄ Κορ. 13, 3). Γιά ποιό λόγο τόνισε τόσο πολύ τήν σημασία τῆς ἀγάπης; Ἐπειδή γνώριζε, σάν σοφός γεωργός τῶν ψυχῶν μας, πώς, ὅταν ἡ ἀγάπη ριζώσει καλά μέσα μας, θά ξεπροβάλουν ἀπ’ αὐτήν, σάν ἄλλα βλαστάρια, ὅλες οἱ ἀρετές.

Γιατί, ὅμως, ν’ ἀναφέρουν τά μικρά ἐπιχειρήματα γιά τήν σπουδαιότητα τῆς ἀγάπης καί νά παραλείπουμε τά μεγάλα; Ἀπό ἀγάπη ἦρθε κοντά μας ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ κι ἔγινε ἄνθρωπος, γιά νά καταργήσει τήν πλάνη τῆς εἰδωλολατρίας, νά φέρει τήν ἀληθινή θεογνωσία καί νά μᾶς χαρίσει τήν αἰώνια ζωή, ὅπως λέει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης: «Τόσο πολύ ἀγάπησε ὁ Θεός τόν κόσμο, ὥστε παρέδωσε στόν θάνατο τόν μονογενῆ Του Υἱό, γιά νά μή χαθεῖ ὅποιος πιστεύει σ’ Αὐτόν, ἀλλά νά ἔχει ζωή αἰώνια» (Ἰω. 3, 16). Ἀπό τήν ἀγάπη φλογισμένος ὁ Παῦλος εἶπε τά οὐράνια τοῦτα λόγια: «Τί, λοιπόν, μπορεῖ νά μᾶς χωρίσει ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ; Μήπως τά παθήματα, οἱ στενοχώριες, οἱ διωγμοί, ἡ πείνα, ἡ γύμνια, οἱ κίνδυνοι ἤ ὁ μαρτυρικός θάνατος;» (Ρωμ. 8, 35). Καί ἀφοῦ ἀδιαφόρησε γιά ὅλες αὐτές τίς δυσκολίες, θεωρώντας τες ἀνίσχυρες, ἀνέφερε τίς πιό φοβερές, περιφρονώντας τες κι αὐτές: «***Οὔτε θάνατος, οὔτε ζωή, οὔτε ἄγγελοι, οὔτε παρόντα, οὔτε μέλλοντα, οὔτε κάτι ἄλλο, εἴτε στόν οὐρανό, εἴτε στόν ἅδη, οὔτε κανένα ἄλλο δημιούργημα θά μπορέσουν ποτέ νά μᾶς χωρίσουν ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὅπως αὐτή φανερώθηκε στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου μας»*** (Ρωμ. 8, 38, 39).

Ἡ ἀγάπη σοῦ παρουσιάζει τόν πλησίον σάν ἄλλον ἑαυτό σου, σέ διδάσκει νά χαίρεσαι γιά τήν εὐτυχία ἐκείνου, σάν νά εἶναι δική σου εὐτυχία, καί νά λυπᾶσαι γιά τίς συμφορές του, σάν νά εἶναι δικές σου συμφορές. Ἡ ἀγάπη κάνει ἕνα σῶμα τούς πολλούς καί δοχεῖα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τίς ψυχές τους. Γιατί τό Πνεῦμα τῆς εἰρήνης δέν ἀναπαύεται ἐκεῖ πού βασιλεύει ἡ διαίρεση, ἀλλά ἐκεῖ πού ἐπικρατεῖ ἑνότητα ψυχῶν. Ἡ ἀγάπη, ἐπίσης, κάνει κοινά σέ ὅλους τά ἀγαθά τοῦ καθενός, ὅπως βλέπουμε στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων: «Κανείς δέν θεωροῦσε ὅτι κάτι ἀπό τά ὑπάρχοντά του ἦταν δικό του, ἀλλά ὅλα τά εἶχαν κοινά» (Πράξ. 4, 32).

Ἐκτός ἀπ’ αὐτά, ἡ ἀγάπη χαρίζει στούς ἀνθρώπους μεγάλη δύναμη. Δέν ὑπάρχει κάστρο τόσο γερό, ἀχάλαστο καί ἄπαρτο ἀπ’ τούς ἐχθρούς, ὅσο εἶναι ἕνα σύνολο ἀνθρώπων ἀγαπημένων καί σφιχτοδεμένων μέ τόν καρπό τῆς ἀγάπης, τήν ὁμόνοια. Καί τοῦ διαβόλου ἀκόμα τίς ἐπιθέσεις μποροῦν ν ἀποκρούσουν, γιατί, ἀντιμετωπίζοντάς τον ἑνωμένοι, γίνονται ἀήττητοι, ἐξουδετερώνουν τά τεχνάσματά του καί στήνουν λαμπρά τρόπαια τῆς ἀγάπης. Ὅπως οἱ χορδές τῆς λύρας, μολονότι εἶναι πολλές, δίνουν ἕναν γλυκύτατο ἦχο, καθώς συνεργάζονται ὅλες ἁρμονικά κάτω ἀπό τά δάχτυλα τοῦ μουσικοῦ, ἔτσι κι ἐκεῖνοι πού ἔχουν ὁμόνοια, σάν ἄλλη λύρα ἀγάπης, δίνουν μιά θαυμάσια μελωδία. Γι’ αὐτό ὁ Παῦλος συμβουλεύει τούς πιστούς νά ἐπιδιώκουν σέ κάθε περίσταση τήν ὁμοφροσύνη, νά θεωροῦν τούς ἄλλους ἀνώτερους ἀπό τόν ἑαυτό τους, γιά νά μή διαλύεται ἡ ἀγάπη ἀπό τήν κενοδοξία, νά εἶναι μονοιασμένοι, νά τιμοῦν ὁ ἕνας τόν ἄλλο, νά ὑπηρετοῦν ὁ ἕνας τόν ἄλλο.

Ἡ ἀγάπη μᾶς κάνει ἄμεμπτους, γιατί ἐμποδίζει τήν πλεονεξία, τήν λαγνεία, τόν φθόνο καί ἄλλα πάθη νά κυριέψουν τήν ψυχή. Γενικά, δέν ὑπάρχει πάθος, δέν ὑπάρχει ἁμάρτημα πού νά μήν τό καταστρέφει ἡ ἀγάπη. Εὐκολότερα μπορεῖ νά γλυτώσει ἀπό τοῦ καμινιοῦ τίς φλόγες ἕνα ξερό κλαράκι, παρά ἀπό τῆς ἀγάπης τήν φωτιά ἡ ἁμαρτία. Ἄν, λοιπόν, φυτέψουμε τήν ἀγάπη στήν καρδιά μας, θά εἴμαστε ἅγιοι. Ναί, γιατί ὅλοι οἱ ἅγιοι μέ τήν ἀγάπη εὐαρέστησαν τόν Θεό.**Γιά ποιό λόγο ὁ Ἄβελ ἔγινε θῦμα φόνου καί ὄχι φονιᾶς; Γιατί εἶχε σφοδρή ἀγάπη στόν ἀδελφό του καί δέν μποροῦσε νά τοῦ κάνει κακό οὔτε ὅταν ἐκεῖνος τόν σκότωνε.** Γιά ποιό λόγο ὁ Κάιν φθόνησε τόν Ἄβελ καί τόν θανάτωσε; Γιατί στήν ψυχή του δέν εἶχε ἀγάπη. Γιά ποιό λόγο οἱ δυό γιοί τοῦ Νῶε, ὁ Σήμ καί ὁ Ἰάφεθ, ἀπέκτησαν καλή φήμη; Γιατί ἀγαποῦσαν πολύ τόν πατέρα τους καί δέν ἀνέχονταν νά τόν δοῦν γυμνό. Καί τόν τρίτο, τόν Χάμ, γιατί τόν καταράστηκε ὁ Νῶε; Γιατί δέν ἀγαποῦσε τόν πατέρα του καί τόν περιγέλασε. Μά καί τοῦ Ἀβραάμ ἡ μεγάλη φήμη ποῦ ὀφείλεται; Στήν ἀγάπη πού ἔδειξε τόσο στόν ἀνηψιό του Λώτ ὅσο καί στούς Σοδομῖτες, πού γιά τήν σωτηρία τους μεσολάβησε στόν Θεό.

Γεμᾶτοι ἀγάπη, γεμᾶτοι φιλοστοργία, γεμάτοι συμπόνια ἦταν οἱ ἅγιοι. Σκεφτεῖτε τόν Παῦλο, πού ἐνῶ καί στή φωτιά ἔπεφτε, ἐνῶ ἔμενε ἀκλόνητος στίς δοκιμασίες, ἐνῶ δέν φοβόταν παρά μόνο τόν Θεό, ἐνῶ δέν λογαρίαζε τίποτα, οὔτε κι αὐτόν ἀκόμα τόν ἅδη, ὅταν εἶδε τά δάκρυα ἀγαπητῶν του προσώπων, λύγισε, αὐτός ὁ ἀλύγιστος, συγκινήθηκε καί εἶπε: «Γιατί κλαῖτε καί μοῦ σκίζετε τήν καρδιά;» (Πράξ. 21, 13). Καί θά ρωτήσετε: Μπόρεσαν τά δάκρυα νά συντρίψουν τήν διαμαντένια ἐκείνη ψυχή; Βέβαια. Γιατί, ὅπως ὁ ἴδιος ἔλεγε**, ὅλα τά ὑπερνικοῦσε μέ τήν δύναμη τῆς ἀγάπης, ὄχι ὅμως καί τήν ἴδια τήν ἀγάπη, πού τόν ἔπνιγε καί τόν κατανικοῦσε.** Νά τί ἀρέσει στόν Θεό! Τόν ἄνθρωπο πού δέν μπόρεσε νά συντρίψει ἡ ἄγρια θάλασσα, μπόρεσαν νά τόν συντρίψουν λίγα δάκρυα ἀγάπης. Τόσο μεγάλη εἶναι ἡ δύναμή της!

Θέλετε νά δεῖτε καί τόν ἴδιο τόν Παῦλο νά κλαίει; Νά τί λέει σέ ἄλλη περίπτωση:

«Τρία χρόνια συνέχεια δέν ἔπαψα νύχτα καί ἡμέρα νά νουθετῶ μέ δάκρυα τόν καθένα σας» (Πράξ. 20, 31). Ἡ μεγάλη του ἀγάπη τόν ἔκανε νά φοβᾶται, μήπως πάθουν κανένα κακό οἱ ἀγαπημένοι του χριστιανοί, καί γι’ αὐτό μέ δάκρυα τούς συμβούλευε.

Τό βλέπουμε καί στόν πάγκαλο Ἰωσήφ. Αὐτός ὁ βράχος, πού ἔμεινε ἀλύγιστος μπροστά στήν ἀκαταμάχητη δύναμη τῆς ἀκόλαστης ἐκείνης γυναίκας καί στή φωτιά τῆς ἁμαρτίας, ὅταν εἶδε τ’ ἀδέλφια του, τά ὁποῖα μάλιστα τόν εἶχαν πουλήσει, τόν εἶχαν ρίξει σ’ ἕναν λάκκο καί εἶχαν θελήσει νά τόν σκοτώσουν, συγκινήθηκε, συγκλονίστηκε ψυχικά καί, ἐπειδή δέν μποροῦσε νά συγκρατήσει τά δάκρυά του, μπῆκε στό διπλανό δωμάτιο κι ἔκλαψε.

Τήν ἐντολή τῆς ἀγάπης ὁ Κύριος, λίγο πρίν παραδοθεῖ στούς Ἰουδαίους καί σταυρωθεῖ, τήν ὀνόμασε νέα: «Σᾶς δίνω μιά νέα ἐντολή», εἶπε στούς μαθητές Του, «νά ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τόν ἄλλο» (Ἰω. 13, 34). Γιατί, ὅμως, τήν ὀνομάζει νέα, ἀφοῦ καί στήν Παλαιά Διαθήκη ὑπῆρχε; Ἐπειδή τήν ἔδωσε μέ νέο τρόπο, βελτιωμένο, ἀνώτερο. Γι’ αὐτό πρόσθεσε: «Ὅπως σᾶς ἀγάπησα Ἐγώ ἔτσι ν’ ἀγαπᾶτε κι ἐσεῖς ὁ ἕνας τόν ἄλλον». «Ἡ ἀγάπη μου γιά σᾶς, *ἤθελε νά τούς πεῖ*, δέν εἶναι ἀνταπόδοση σέ κάτι ποῦ μου προσφέρατε, γιατί ἐγώ πρῶτος σας ἀγάπησα. Μέ τόν ἴδιον τρόπο κι ἐσεῖς πρεπεῖ νά εὐεργετεῖτε τούς συνανθρώπους σας, ὄχι ἀνταποδοτικά, ἀλλ’ ἀπό ἀγάπη αὐθόρμητη». Καί ἀφοῦ παρέλειψε τά θαύματα, πού θά ἔκαναν στό ὄνομά Του καί μέ τήν δύναμή Του, εἶπε ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ἐκείνη πού θά τούς χαρακτηρίζει ὡς μαθητές Του. Παράξενο! Γιατί ὄχι τά θαύματα, ἀλλά ἡ ἀγάπη; Ἐπειδή ἡ ἀγάπη εἶναι τό κύριο γνώρισμα τῶν ἁγίων καί ἀποτελεῖ τό θεμέλιό τῆς ἀρετῆς. Μ’ αὐτήν προπαντός σωζόμαστε ὅλοι, αὐτή δημιουργεῖ ἐργάτες τοῦ Χριστοῦ, αὐτή σαγηνεύει τίς ψυχές, αὐτή φέρνει τά χαμένα πρόβατα στή μάντρα τῆς Ἐκκλησίας.

Καί τά θαύματα, πού θά ἔκαναν οἱ ἀπόστολοι, δέν θά φανέρωναν πώς ἦταν μαθητές Του; Καθόλου. Ἀκοῦστε τί εἶπε κάποτε: «Πολλοί θά μοῦ ποῦν: “Κύριε, δέν προφητέψαμε στό ὄνομά Σου; Δέν διώξαμε δαιμόνια στό ὄνομά Σου; Δέν κάναμε τόσα θαύματα στό ὄνομά Σου;”. Καί τότε θά τούς πῶ κι ἐγώ “Ποτέ δέν σᾶς ἤξερα”» (Ματθ. 7, 22-23). Καί μιάν ἄλλη φορά, ὅταν οἱ ἀπόστολοι ἦταν χαρούμενοι, γιατί καί τά δαιμόνια τούς ὑπάκουαν, ὁ Κύριος τούς εἶπε: «Μή χαίρεστε γι’ αὐτό, ἀλλά γιατί τά ὀνόματά σας ἔχουν γραφτεῖ στόν οὐρανό» (πρβλ. Λουκ. 10, 20). Τά θαύματα πού ἔκαναν, βέβαια, βοήθησαν στήν προσέλκυση τῆς οἰκουμένης στή χριστιανική πίστη, ἐπειδή ὅμως προϋπῆρχε ἡ ἀγάπη, χωρίς τήν ὁποία οὔτε θαύματα θά γίνονταν. Ἡ ἀγάπη τούς ἔδωσε τήν ἁγιότητα καί τήν δυνατότητα νά ἔχουν ὅλοι μιά ψυχή καί μιά καρδιά. Ἄν δέν ἦταν ἑνωμένοι μέ τόν δεσμό τῆς ἀγάπης, δέν θά μποροῦσαν νά κάνουν τίποτα.

Αὐτά, ὅμως, ὁ Κύριος δέν τά ἔλεγε μόνο γιά τούς τότε μαθητές Του, ἀλλά καί γιά ὅλους ὅσοι στό μέλλον θά πίστευαν σ’ Ἐκεῖνον. ***Γιατί καί σήμερα, αὐτό πού***

κρατάει τούς ἄπιστους μακριά ἀπό τόν Χριστό δέν εἶναι τό ὅτι δέν γίνονται θαύματα, ὅπως λένε μερικοί, ἀλλά τό ὅτι λείπει ἡ ἀγάπη ἀπό τούς χριστιανούς. Τούς ἄπιστους δέν τούς τραβᾶνε τόσο τά θαύματα, ὅσο ἡ ἐνάρετη ζωή, πού μόνο ἡ ἀγάπη τήν δημιουργεῖ. Τούς θαυματοποιούς πολλές φορές τούς κατηγόρησαν σάν λαοπλάνους, ποτέ ὅμως ἐκείνους πού εἶχαν βίο ἅγιο. Ὅποιος ἔχει ἀγάπη, εἶναι πιό ἀξιοθαύμαστος ἀπό κεῖνον πού καί νεκρούς ἀκόμη ἀνασταίνει. Καί αὐτό εἶναι φυσικό. Γιατί ἡ νεκρανάσταση, ὡς θαῦμα, ἐξαρτᾶται ἀπό τήν ἀγαθή προαίρεση καί τόν εὐσεβῆ ζῆλο τοῦ καθενός.

Ἡ ἀγάπη εἶναι τό γνώρισμα τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ καί φανερώνει τόν σταυρωμένο μαθητή τοῦ Χριστοῦ, πού τίποτα τό κοινό δέν ἔχει μέ τά γήινα πράγματα. Χωρίς τήν ἀγάπη, καί τό μαρτύριο ἀκόμα καθόλου δέν ὠφελεῖ.

Ἄς ἀποκτήσουμε, λοιπόν, αὐτό τό ὑπέροχο χάρισμα, τό ν’ ἀγαπᾶμε ὁ ἕνας τόν ἄλλο. Καί μή μοῦ πεῖτε πώς ἀγαπᾶμε, ἐπειδή ἔχουμε κάποιους φίλους, ἄλλος δύο, ἄλλος τρεῖς καί ἄλλος τέσσερις. Αὐτή δέν εἶναι ἀγάπη γνήσια, ἀγάπη χριστιανική, ἀγάπη σύμφωνη μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὅποιος ἔχει τήν ἀγάπη πού θέλει ὁ Θεός, δέν ἀγαπάει μόνο τούς φίλους του, πού τόν ἀγαποῦν, μά ὅλους τους ἀνθρώπους, ἀκόμα καί τούς ἐχθρούς του, πού τόν μισοῦν καί τόν ἀδικοῦν. Τό λέει ὁ Κύριος: «Ν’ ἀγαπᾶτε τούς ἐχθρούς σας, νά δίνετε εὐχές σ’ αὐτούς πού σᾶς δίνουν κατάρες, νά εὐεργετεῖτε αὐτούς πού σᾶς μισοῦν καί νά προσεύχεστε γι’ αὐτούς πού σᾶς κακομεταχειρίζονται καί σᾶς καταδιώκουν, γιά νά γίνετε παιδιά τοῦ οὐράνιου Πατέρα, γιατί Αὐτός ἀνατέλλει τόν ἥλιό Του γιά κακούς καί καλούς καί στέλνει τήν βροχή σέ δικαίους καί ἀδίκους. Ἄν ἀγαπήσετε μόνο ὅσους σᾶς ἀγαποῦν, ποιάν ἀμοιβή περιμένετε ἀπό τόν Θεό;» (Ματθ. 5, 44-46).

Ἄν ἐπικρατοῦσε παντοῦ ἡ ἀγάπη, πόσο διαφορετικός θά ἦταν ὁ κόσμος μας! Οὔτε νόμοι, οὔτε δικαστήρια, οὔτε ποινές θά χρειάζονταν. Κανένας δέν θά ἀδικοῦσε τόν πλησίον. Οἱ φόνοι, οἱ φιλονικίες, οἱ πόλεμοι, οἱ ἀναστατώσεις, οἱ ἁρπαγές, οἱ πλεονεξίες καί ὅλες οἱ ἀδικίες θά ἐξαφανίζονταν. Ἡ κακία θά ἦταν ὁλότελα ἄγνωστη. Γιατί ἡ ἀγάπη ἔχει τό μοναδικό πλεονέκτημα, ὅτι δέν συνοδεύεται, ὅπως οἱ ἄλλες ἀρετές, ἀπό ὁρισμένες κακίες. Ἡ ἀκτημοσύνη, λ.χ., εἶναι συχνά ἑνωμένη μέ τήν κενοδοξία, ἡ εὐγλωττία μέ τήν φιλοδοξία, ἡ θαυματουργία μέ τήν ὑπερηφάνεια, ἡ ἐλεημοσύνη μέ τήν λαγνεία, ἡ ταπεινοφροσύνη μέ τήν ἐσωτερική ὑψηλοφροσύνη κ.ο.κ. Αὐτά δέν ὑπάρχουν στήν ἀγάπη, τήν ἀληθινή ἀγάπη. Ὁ ἄνθρωπος πού ἀγαπάει, ζεῖ στή γῆ ὅπως θά ζοῦσε στόν οὐρανό, μέ ἀδιατάρακτη γαλήνη καί εὐτυχία, μέ ψυχή καθαρή ἀπό φθόνο, ζήλια, ὀργή, ὑπερηφάνεια, κακή ἐπιθυμία. Ὅπως κανείς δέν κάνει κακό στόν ἑαυτό του, ἔτσι κι αὐτός δέν κάνει κακό στόν πλησίον του, πού τόν θεωρεῖ σάν ἄλλον ἑαυτό του. Νά ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης ἕνας ἐπίγειος ἄγγελος! Ἐκεῖνος, ὅμως πού δέν ἔχει ἀγάπη, ὅσα θαύματα κι ἄν κάνει, ὅσο τέλεια γνώση τῶν θείων ἀληθειῶν κι ἄν ἔχει, χιλιάδες νεκρούς κι ἄν ἀναστήσει, τίποτα δέν θά κερδίσει, ἀφοῦ ζεῖ μόνο γιά τόν ἑαυτό του, μακριά ἀπό τούς ἄλλους. Γι’ αὐτό ἀκριβῶς ὁ Χριστός

καθόρισε τήν ἀγάπη στόν πλησίον ὡς δεῖγμα τῆς τέλειας ἀγάπης σ' Ἐκεῖνον. «Ἂν μ ἀγαπᾶς», εἶπε στόν ἀπόστολο Πέτρο, «ποίμαινε τά πρόβατά μου» (Ἰω. 21, 16). Ὑπαινιγμός εἶναι καί τοῦτο, ὅτι ἡ ἀγάπη ἔχει μεγαλύτερη ἀξία ἀπό τό μαρτύριο. Ἂν στήν κοινωνία μας ἐπικρατοῦσε ἡ ἀγάπη, δέν θά ὑπῆρχαν διακρίσεις, δέν θά ὑπῆρχαν δοῦλοι καί ἐλεύθεροι, ἀρχόμενοι καί ἄρχοντες, φτωχοί καί πλούσιοι, μικροί καί μεγάλοι. Ὁ διάβολος, ἐπίσης, καί οἱ δαίμονές του θά ἦταν ὁλότελα ἄγνωστοι καί ἀνίσχυροι. Γιατί ἀπό κάθε τεῖχος ἰσχυρότερη καί ἀπό κάθε μέταλλο δυνατότερη εἶναι ἡ ἀγάπη. Δέν τήν καταβάλλουν οὔτε ὁ πλοῦτος οὔτε ἡ φτώχεια· ἤ μᾶλλον, ὅπου αὐτή ἐπικρατεῖ, ἐκεῖ δέν ὑπάρχουν πλοῦτος καί φτώχεια, ἀλλά μόνο τά καλά καί τῶν δύο: Ἀπό τόν πλοῦτο παίρνει ἡ φτώχεια τά ἀναγκαῖα γιά τήν συντήρηση μέσα, ἐνῶ ἀπό τήν φτώχεια παίρνει ὁ πλοῦτος τήν ἀμεριμνία. Ἔτσι ἐξαφανίζονται καί τοῦ πλούτου οἱ φροντίδες καί τῆς φτώχειας οἱ φόβοι.

Γιατί, ὅμως, ν' ἀναφέρω μόνο τίς ὠφέλειες πού προξενεῖ ἡ ἀγάπη στούς ἄλλους; Αὐτή καθεαυτή ἡ ἀγάπη πόσο ὡραία εἶναι! Μέ πόση χαρά καί εἰρήνη πλημμυρίζει τήν ψυχή, πού τήν κατέχει! Αὐτό εἶναι ἕνα ἀπό τά μεγαλύτερα πλεονεκτήματά της. **Οἱ ἄλλες ἀρετές, ὅπως ἡ νηστεία, ἡ ἀγρυπνία, ἡ ἐγκράτεια, συνοδεύονται ἀπό κάποιον κόπο, πολλές φορές μάλιστα προκαλοῦν στούς ἄλλους τόν φθόνο.** Ἡ ἀγάπη, ὅμως, πέρα ἀπό τίς ἄλλες ὠφέλειές της, δημιουργεῖ πολύ εὐχάριστη διάθεση καί ποτέ κόπο. Ὅπως ἡ μέλισσσα μαζεύει ἀπό διάφορα λουλούδια τόν ζαχαρένιο χυμό καί τόν φέρνει στήν κυψέλη, ἔτσι καί ἡ ἀγάπη μαζεύει ἀπό παντοῦ τά καλά καί τά συγκεντρώνει μέσα στήν ψυχή, στήν ὁποία κατοικεῖ. Καί δοῦλος ἄν εἶναι αὐτός πού ἔχει στήν ψυχή του ἀγάπη, ἡ δουλεία του τοῦ φαίνεται πιό εὐχάριστη ἀπό τήν ἐλευθερία, γιατί χαίρεται ὑπηρετεῖ παρά νά τόν ὑπηρετοῦν, νά βοηθάει παρά νά τόν βοηθοῦν. Ἡ ἀγάπη ἀλλάζει τήν φύση τῶν πραγμάτων καί, ἔχοντας τά χέρια της γεμᾶτα ἀπ' ὅλα τ' ἀγαθά, μᾶς πλησιάζει μέ στοργή μεγαλύτερη ἀπό τήν βασιλική. Τά κοπιαστικά καί δύσκολα ἔργα τά κάνει ἐλαφριά καί εὔκολα, ἀποκαλύπτοντάς μας τήν γλυκύτητα τῆς ἀρετῆς καί τήν πικράδα τῆς κακίας. Θά σᾶς ἀναφέρω μερικά σχετικά παραδείγματα:

Τό νά προσφέρεις στούς ἄλλους φαίνεται βαρύ, ἡ ἀγάπη ὅμως τό κάνει ἐλαφρύ. Τό νά παίρνεις ἀπό τούς ἄλλους φαίνεται εὐχάριστο, ἡ ἀγάπη ὅμως τό κάνει δυσάρεστο. Τό νά κακολογεῖς τούς ἄλλους φαίνεται ἀπολαυστικό, ἡ ἀγάπη ὅμως τό κάνει πικρό. Γιά τήν ἀγάπη ἡ μεγαλύτερη ἀπόλαυση εἶναι ὁ καλός λόγος καί ὁ ἔπαινος ὅλων.

Ὁ θυμός, πάλι, δίνει κάποιαν ἄγρια εὐχαρίστηση, ὄχι ὅμως στόν ἄνθρωπο τῆς ἀγάπης, γιατί αὐτός δέν γνωρίζει τόν θυμό. Ἂν τόν λυπήσει ὁ συνάνθρωπός του, δέν θυμώνει, ἀλλά ξεσπάει σέ δάκρυα, παρακάλια καί ἱκεσίες. Ἂν δεῖ τόν συνάνθρωπό του νά ἁμαρτάνει, θρηνεῖ καί πονάει ψυχικά· μά ὁ πόνος τοῦτος εἶναι γλυκός, γιατί τά δάκρυα καί ἡ λύπη τῆς ἀγάπης εἶναι ἀνώτερα ἀπό κάθε γέλιο καί κάθε χαρά. Τήν εἰρήνη καί τήν ἀνάπαυση, πού αἰσθάνονται ὅσοι κλαῖνε γιά τ' ἀγαπημένα τους πρόσωπα, δέν τήν αἰσθάνονται ὅσοι γελοῦν.

Ἴσως θά μέ ρωτήσετε: Δέν φέρνει εὐχαρίστηση, ἔστω καί ἄτοπη, ὁποιαδήποτε ἀγάπη; Ὄχι. Μόνο ἡ γνήσια ἀγάπη φέρνει καθαρή καί ἀνόθευτη χαρά. Καί γνήσια ἀγάπη δέν εἶναι ἡ κοσμική, ἡ ἀγοραία, πού ἀποτελεῖ μᾶλλον κακία καί ἐλάττωμα, ἀλλά ἡ χριστιανική, ἡ πνευματική, ἐκείνη πού μᾶς ζητάει ὁ Παῦλος, ἐκείνη πού ἀποβλέπει στό συμφέρον τοῦ πλησίον. Αὐτήν τήν ἀγάπη εἶχε ὁ ἀπόστολος, πού ἔλεγε: «Ποιός ἀσθενεῖ καί δέν ἀσθενῶ κι ἐγώ; Ποιός ὑποκύπτει στόν πειρασμό καί δέν ὑποφέρω κι ἐγώ;» (Β΄ Κορ. 11, 29). **Τίποτα δέν παροργίζει τόσο τόν Θεό, ὅσο ἡ ἀδιαφορία μας γιά τόν πλησίον.** Γι’ αὐτό πρόσταξε νά τιμωρηθεῖ αὐστηρά ὁ δοῦλος πού ἔδειξε σκληρότητα στούς συνδούλους του. Γι’ αὐτό εἶπε πώς οἱ μαθητές Του πρέπει νά ἔχουν γνώρισμά τους τήν ἀγάπη. Γιατί ἡ ἀγάπη φυσιολογικά ὁδηγεῖ στό ἐνδιαφέρον γιά τόν πλησίον.

Καί πάλι θά μέ ρωτήσετε: Φροντίζοντας γιά τόν πλησίον, δέν θά παραμελήσουμε τήν δική μας σωτηρία; Δέν ὑπάρχει τέτοιος κίνδυνος. Ἀπεναντίας, μάλιστα. ***Γιατί ἐκεῖνος πού ἐνδιαφέρεται γιά τούς ἄλλους, σέ κανέναν δέν προξενεῖ λύπη. Ὅλους τους συμπαθεῖ καί ὅλους τους βοηθάει, ὅσο μπορεῖ. Δέν ἁρπάζει τίποτε ἀπό κανένα. Οὔτε πλεονέκτης εἶναι, οὔτε κλέφτης, οὔτε ψεύτης. Κάθε κακό τό ἀποφεύγει καί τό καλό πάντα ἐπιδιώκει. Προσεύχεται γιά τούς ἐχθρούς του. Εὐεργετεῖ ὅσους τόν ἀδικοῦν. Δέν βρίζει καί δέν κακολογεῖ, ὅ,τι κι ἄν τοῦ κάνουν. Μέ ὅλα τοῦτα δέν συμβάλλουμε στή σωτηρία μας;***

Ἡ ἀγάπη, λοιπόν, εἶναι ὁ δρόμος τῆς σωτηρίας. Αὐτόν τόν δρόμο ἄς ἀκολουθήσουμε, γιά νά κληρονομήσουμε τήν αἰώνια ζωή.

«Ἀγάπη, προφητείας χορηγός, Ἀγάπη, ἐλλάμψεως ἄβυσσος».

Τέλος καί τῷ Θεῷ δόξα!

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗ

Ἀπό τό βιβλίο **«ΘΕΜΑΤΑ ΖΩΗΣ»**

Ὁμιλίες τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Διαβάστε περισσότερα κείμενα από τις εκδόσεις της Ι. Μ. Παρακλήτου Ωρωπού πατώντας εδώ